

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Факультет	Електроніки, автоматизації та метрології
Кафедра	Метрології, якості та стандартизації
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова компонента освітніх програм першого (бакалаврський) рівня вищої освіти
Рекомендовано для спеціальностей	Для всіх ОПП запроваджених ДУІТЗ
Форма навчання	Денна, заочна

Викладачі

Габер Антоніна Анатоліївна
gaberantonina@gmail.com

Завідувачка кафедри метрології, якості та стандартизації,
кандидат технічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Дисципліна «Технічні та правові аспекти захисту прав споживачів» рекомендована для здобувачів першого (бакалаврський) рівня вищої освіти за інженерними спеціальностями.
Необхідними умовами для навчання є базове розуміння основ технічного регулювання, споживчого права та функціонування системи стандартизації та сертифікації.
Навчання спрямовано на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь і навичок, деяких для:

- вміння аналізувати порушення прав споживачів у сфері виробництва і споживання;
- оволодіння технікою оцінки якості продукції та послуг відповідно до нормативних вимог;

розуміння принципів розробки технічної документації для забезпечення відповідності продукції стандартам;

	<ul style="list-style-type: none"> - навчання підготовці документів для сертифікації продукції та її оцінки на відповідність міжнародним і національним стандартам; - західна процедура контролю за дотриманням прав споживачів у контексті безпеки продукції та послуг; - інтеграції знань із правових, соціальних, технічних та екологічних аспектів у прийнятті управлінських рішень; - застосування навичок управління як для розробки ефективних рішень у сфері захисту споживачів; - розуміння міжнародної та національної нормативно-правової бази , що регулює права споживачів та технічний контроль; - оволодіння навичками проведення аудитів якості продукції та організації процесів внутрішнього контролю.
<p>Мета дисципліни</p>	<p>Метою дисципліни "Технічні та правові аспекти захисту прав споживачів" є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок, крім того, для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізу, оцінки та забезпечення відповідності продукції та послуг вимогам нормативно-правових актів і стандартів; - розуміння основ функціонування системи технічного регулювання, стандартизації, сертифікації та управління якістю; - забезпечення прав споживачів у сфері виробництва, продажу та споживання товарів і послуг; - розробки та впровадження методичних і технічних рішень для захисту прав споживачів відповідно до соціальних, екологічних, економічних і правових аспектів; - інтеграції національних систем технічного регулювання з міжнародними стандартами з метою підвищення якості життя та конкурентоспроможності продукції на ринку.
<p>Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу для оцінки якості продукції, безпеки та відповідності нормативно-правовим вимогам. – Здатність до застосування знань у практичних ситуаціях , зокрема у сфері прав захисту споживачів. – Усвідомлення цінностей громадянського суспільства та дотримання принципів сталого розвитку у професійній діяльності. – Здатність розробляти та використовувати документацію для технічного регулювання і забезпечення якості. – Навички ефективної комунікації та співпраці з багатьма функціональними командами для вирішення проблем захисту споживачів. – Здатність аналізувати причини порушення прав споживачів у процесі виробництва, реалізації та використання товарів і послуг. – Знання нормативно-правової бази у сфері технічного регулювання, сертифікації, стандартизації та захисту прав споживачів. – Здатність оцінювати безпечність і якість продукції відповідно до стандартів, технічних регламентів та екологічних вимог. – Вміння змінити соціальні, екологічні та етичні принципи під час формування технічних рішень. – Здатність проведення внутрішніх та зовнішніх аудитів для контролю якості та безпеки продукції.

	<ul style="list-style-type: none"> – Навички розробки технічної документації та організації процесів сертифікації продукції й послуг. – Інтеграція міждисциплінарних знань із права, технічного регулювання та управління якістю для вирішення комплексних завдань.
Результати навчання	<p>Знання</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати основи національного та міжнародного законодавства у сфері захисту прав споживачів, стандартизації, сертифікації та технічного регулювання. - Розуміти основні принципи та вимоги щодо безпеки, якості продукції та послуг. - Знати методи оцінювання відповідності продукції стандартам і регламентам. - Розуміти соціальні, екологічні, економічні та етичні аспекти, які впливають на захист прав споживачів. <p>Уміння</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аналізувати причини порушень прав споживачів у виробничих і споживчих процесах. - Застосовувати нормативно-правові акти, технічні регламенти та стандарти для вирішення практичних завдань у сфері захисту прав споживачів. - Використовувати методи управління якістю для забезпечення відповідності продукції та послуг встановленим вимогам. - Проводити аналіз ризиків, пов'язаних із безпекою та якістю продукції. - Готувати документацію для акредитації, сертифікації та технічного регулювання. <p>Навички</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здійснювати оцінку якості продукції та послуг з урахуванням нормативних вимог. - Виконувати процедури внутрішніх аудитів і зовнішнього оцінювання компетентності лабораторій чи організацій. - Враховувати соціальні, екологічні та етичні аспекти при прийнятті технічних рішень. - Інтегрувати знання з метрології, стандартизації та управління якістю для вирішення міждисциплінарних завдань.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни 6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин), з них: лекцій – 20 год.; практичних занять – 20 год.; самостійна робота – 140 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Відповідно до розкладу занять вибірових компонент освітньої програми

Програма дисципліни

Тема 1	<p>Вступ до захисту прав споживачів</p> <p>Визначення поняття "права споживачів".</p> <p>Історія розвитку прав споживачів в Україні та світі.</p> <p>Нормативно-правова база захисту прав споживачів.</p>
---------------	--

	Роль споживачів у сучасному суспільстві.
Тема 2	Право споживачів на безпеку Технічні стандарти безпеки продукції. Визначення та класифікація небезпечних товарів. Взаємодія виробників, держави та споживачів щодо безпеки товарів і послуг.
Тема 3	Взаємодія споживача та виробника: нормативне регулювання Основні документи та механізми захисту прав споживачів (законодавство, стандарти). Споживачі як учасники ринку товарів і послуг. Права і обов'язки споживачів і виробників.
Тема 4	Соціальні, екологічні та економічні аспекти захисту прав споживачів Врахування соціальних і екологічних факторів під час виробництва товарів і послуг. Вплив економічних змін на права споживачів. Етичні норми у сфері споживчих прав.
Тема 5	Порушення прав споживачів у сфері виробництва та споживання Причини порушення прав споживачів. Аналіз порушення порушення та механізм їх вирішення. Роль держави і громадських організацій у захисті прав споживачів.
Тема 6	Захист прав споживачів через судову систему Процедури судового захисту прав споживачів. Роль судових органів у забезпеченні прав споживачів. Підстави для позову та вирішення спорових ситуацій.
Тема 7	Технічне регулювання та сертифікація продукції Огляд процесу сертифікації товарів і послуг. Нормативи якості продукції. Вплив сертифікації на захист прав споживачів.
Тема 8	Методи управління якістю продукції та послуг Поняття і принципи системи управління якістю. Важливість відповідності стандартам якості для захисту прав споживачів. Методи і стратегії забезпечення якості.
Тема 9	Взаємодія між споживачами, виробниками та державними органами Регулювання взаємодії між учасниками ринку. Роль контролюючих органів у захисті прав споживачів. Споживчі асоціації та громадський контроль.
Тема 10	Охорона праці та безпека споживачів Законодавство про охорону праці.

Вимоги до безпеки при виробництві та використанні товарів.
 Пожежна безпека, санітарія та виробнича безпека.

Список рекомендованих джерел

- Коломієць Л.В. Технічні аспекти захисту прав споживачів. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2024.- 280 с.
- Дудла І.О. Захист прав споживачів: Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 448 с.
- Зверєва О.В. Захист прав споживачів: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. 192 с.
- Іваненко Л. М., Язвінська О. М. Захист прав споживачів : підручник. Київ :Юрінком Інтер, 2014. 496 с.
- Конституція України. Верховна Рада України; Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254>.
- Закон України «Про захист прав споживачів» від 15.12.1993 р.№3682-ХІІ з останніми змінами, внесеними згідно із Законом від 16.08.2022 р № 2529-ІХ.
- Постанова КМУ від 15.06.2006 р. № 833 «Про затвердження порядку проведення торгівельної діяльності та правил торгового обслуговування на ринку споживчих товарів. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-%D0%BF>
- Постанова КМУ від 17.08.2002 р. № 833 «Про затвердження Положення про порядок накладення та відшкодування штрафів за порушення законодавства про захист прав споживачів» // Збірник нормативних документів. Х.: Конус, 2008. С.62-63.
- Постанова КМУ від 11.04.2002 р. № 506 «Про затвердження порядку гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійної заміни технічно складних побутових товарів» // Збірник нормативних документів. Х.: Конус, 2008. С. 134-142
- Указ президента України від 12.01.2002 року №16/2002 „ Про заходи щодо посилення державного захисту прав споживачів".

Інформація про консультації

Індивідуальні та колективні консультації проводяться в час, визначений за попередньою домовленістю з викладачем через засоби зв'язку.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну до 60 балів, за результати індивідуального завдання – до 40 балів.</p> <p>При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів вищої освіти за різними системами</p>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		
------	---	--	---	--	--

Політика опанування дисципліни

Відвідування:

Відвідування та відпрацювання пропущених занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин, які підтверджується документально. За такої умови навчання може відбуватися в режимі он-лайн за погодженням із деканатом.

Дотримання принципів академічної доброчесності:

Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі «Положення про академічну доброчесність» в університеті. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями, під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.

Умови зарахування пропущених занять:

Відпрацювання пропущених занять проходять в дні згідно графіку консультацій викладачів кафедри.